

Apnéskinner som alternativ til kontinuerlig luftveisovertrykk ved ikke-alvorlig obstruktiv søvnapné

Foto: privat

LARS MARTIN BERG

Lars Martin Berg er tannlege utdannet ved Universitetet i Tromsø (UiT) i 2010 med spesialistutdanning i multidisiplinær odontologi ved UiT i 2015. Han har siden 2013 arbeidet med en klinisk studie blant pasienter med obstruktiv søvnapné, som har ført fram til avhandlingen «Treatment success with continuous positive airway pressure or mandibular advancement splints in non-severe obstructive sleep apnea: A randomized controlled clinical trial on sleep quality, health-related quality of life and clinical predictors of treatment success». Berg forsvarte ph.d.-graden ved UiT Norges Arktiske Universitet den 4. april og ph.d.-løpet var veiledet av førsteamanuensis Vegard Bugten (NTNU, hovedveileder fra 2017), professor Tordis Trovik (UiT, hovedveileder til 2017/biveileder fra 2017) samt biveiledere professor emeritus Sølve Hellem (UiB), førsteamanuensis Anders Sjøgren (UiT), førsteamanuensis Oddveig Rikardsen (UiT) og dr.odont. Ketil Moen (Sørlandet sykehus).

Obstruktiv søvnapné (OSA) er en søvnlidelse som karakteriseres av gjentatte pustestans som følge av mykvevskollaps i svelget. OSA øker risikoen for alvorlig sykdom og tidlig død. To vanlige behandlingsalternativer for OSA er kontinuerlig luftveisovertrykk (CPAP) og søvnapnéskinner. Anbefalt bruk av CPAP eller søvnapnéskinner for pasienter med OSA er minst fire timer per natt, mer enn 70 % av nettene.

Målet med den randomiserte kliniske studien i dette ph.d.-prosjektet var å sammenligne behandling med CPAP og søvnapnéskinner med hensyn til bedring i antall pustestans, behandlingsetterlevelse og virkningen fra behandlinga på opplevd søvnkvalitet og helse relatert livskvalitet blant pasienter med ikke-alvorlig OSA. Det ble også undersøkt om «Friedmans

Tidendes pris for beste oversiktsartikkel

Tidende ønsker å oppmuntre til gode oversiktsartikler i tidsskriftet. Prisen på 40 000 kroner tildeles forfatteren(e) av den artikkelen som vurderes som den besete publiserte oversiktsartikkelen i løpet av to årganger av Tidende.

Tidende ønsker å oppmuntre til en type fagskriving som er etterspurt blant leserne og som bidrar til

å opprettholde norsk fagspråk. Tidendes pris for beste oversiktsartikkel deles ut hvert annet år og neste gang i forbindelse med NTFs landsmøte i 2023.

Ved bedømmelse blir det lagt særlig vekt på:
– artikkelens systematikk og kilde-håndtering

- innholdets relevans for Tidendes lesere
- disposisjon, fremstillingsform og lesbarhet
- illustrasjoner

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til redaktøren.

tongue position» før behandling kan forutsi behandlingseffekten av og etterlevelsen til CPAP- og apnéskinnebehandling.

Totalt 104 voksne pasienter ved universitetssykehusene UNN i Tromsø og St. Olavs Hospital i Trondheim ble tilfeldig satt til behandling med CPAP eller søvnapnéskinner og fulgt opp med kontroller etter fire og 12 måneder. Både «intention-to-treat-analyser» (alle inkluderte deltakerne i prosjektet) og «per protocol-analyser» (kun de deltakerne som etterlevde behandlingen som anbefalt) ble utført ved sammenligning av behandlingsgruppene. Pasientene hadde mellom 10 og 30 pustestans per time søvn i gjennomsnitt før behandling.

Etter 12 måneder var median antall pustestopp per time ved bruk av CPAP redusert til 1,1 (interkvartilbredde 0,6–1,6) og ved bruk av søvnapnéskinner redusert til 10,1 (6,1–16,5). Mens CPAP-behandlingen var klart best til å redusere antallet pustestans, var etterlevelsen til skinnbehandling betydelig bedre enn ved CPAP-behandling. Blant pasientene som

brakte CPAP rapporterte 32,7 % at de brukte CPAP-maskinen så mye som anbefalt, mens 75,0 % av pasientene med søvnapnéskinne rapporterte det samme. Det var ingen forskjell i opplevd søvnkvalitet og helse relatert livskvalitet mellom CPAP- og apnéskinnegruppa etter 12 måneder med behandling.

I dette prosjektet ble det konkludert med at søvnkvalitet og helse relatert livskvalitet etter 12 måneder med CPAP- og apnéskinnebehandling ikke var forskjellig, til tross for stor forskjell i antall pustestans ved behandling. CPAP er fortsatt førstevalg ved behandling av ikke- alvorlig OSA, men effekten på pasientrapportert søvnkvalitet og helse relatert livskvalitet sammen med god behandlingsetterlevelse tilsier at apnéskinner burde være et tilgjengelig behandlingalternativ til CPAP. Videre kan det se ut til at «Friedmans tongue position» for tungeposisjon ikke kan predikere vellykkethet og etterlevelse i behandling med CPAP eller apnéskinne blant pasienter med ikke- alvorlig OSA.

EN NY ÆRA INNEN DENTALFOTOGRAFERING

SMILE LITE MDP

MOBILE DENTAL PHOTOGRAPHY

Spesielt designet for å få de mest fantastiske dentale bilder med din smarttelefon.

Norsk Orthoform ETABL. 1930
DENTALARTIKLER Depot as

Telefon 22 76 01 40 | bestilling@norskorthoform.no | www.norskorthoform.no

ACCREDITED BY
STYLE ITALIANO